

da bo strankino vodstvo napelo vse sile, da dobi imenovani sklep najvišje odobrenje.

Odprava portfeljev za ministre-rojake.

Dunaj, 20. januarja. Poslanec dr. Benkovič in tovariši vložijo v jutrišnji seji nujni predlog, naj se odpravijo portfelji za ministre-rojake. Povod za ta predlog jim je dal agitatorični nastop nemškega ministra-rojaka dr. Schreinerja v Gradcu, ki se je udeležil seje »Südmarke« in nemškega »Volksrats« za Spodnje Štajersko.

Interpelacija radi srbskih „veleizdajnikov“ v peštanskem parlamentu?

Budimpešta, 20. januarja. V današnji seji poslanske zbornice je vložil poslanec dr. Polit tole interpelacijo: Ali so ministrskemu predsedniku znane abnormalne razmere na Hrvaškem, ki vplivajo na tamkajšnje pravosodstvo? Ali je po učen o tem, da so procesi, naperjeni proti Srbom baje radi »veleizdajek«, tendenčni procesi brez vsake kazensko-pravne podlage? Ali hoče ministrski predsednik odrediti, da se skliče hrvaški sabor in da se uvedejo normalne razmere, ki bodo jamčile za pravično sodbo v procesu proti 53, že 6 mesecev v preiskovalnem zaporu se nahajajočim Srbom?

Protidinastična demonstracija.

Budimpešta, 20. januarja. Poslanec Nagy namerava 14. aprila v Debrečinu uprizoriti veliko protidinastično demonstracijo. Ta dan namreč poteče 50 let, odkar je madžarski državni zbor v Debrečinu na predlog Lajosa Kossutha sklenil, da se habsburška dinastija pahne s prestola. Doslej se je prijavilo 23 poslancev, da se udeležijo te narodne slavnosti.

Z Balkana.

Dunaj, 20. januarja. Listi javljajo, da je nastal oster konflikt med črnogorskim prestolonaslednikom Danilom in njegovim bratom princem Mirkom. Prestolonaslednik Danilo se radi tega konflikta baje misli za stalno preseliti v Pariz.

Belgrad, 20. januarja. Velimirovičev kabinet ostane, kakor se uradno javlja, še nadalje na krmilu. Jutri se sestane zopet narodna skupščina. Naprednjaki vložijo interpelacijo radi bosanskega vprašanja.

Belgrad, 20. januarja. Vlada je odpuštila podkonzula Jovanovića v Londonu, ker je proti njeni volji oddal dobavo municije nemškimi, mesto angleškimi trdkam.

Belgrad, 20. januarja. Listi javljajo, da je ministrstvo odpuštilo generalnega konzula v Solunu, Liotića, radi nerednosti v denarnem poslovanju. Liotić baje grozi s kompromitujočimi razkritji.

Carigrad, 20. januarja. »Kdam« poroča, da je Turčija obvestila grško vlado, da na noben način ni pripravljena Krete odstopiti proti denarni odškodnini.

Carigrad, 20. januarja. Patriarh je solunskemu škofu ukazal, naj se z vsemi sredstvi upre uvedbi turškega jezika v grške šole.

Ljubljanski občinski svet.

V Ljubljani, 19. jan.

Mestna zastavljalnica.

Občinski svetnik dr. Majaron poroča o županovem dopisu zastran ustanovitve mestne zastavljalnice, o katerem sta se posvetovala pravni in finančni odsek. »Kranjska hranilnica« opusti svojto zastavljalnico, ki je obstajala desetletja in desetletja. Po računskem sklepu za leto 1907. se je v tej zastavljalnici izposodilo na 13.712 zastavnih predmetov 224.509 kron, rešilo se je pa 14.208 zastavnih predmetov proti povračilu 230.609 kron, in je bilo prometa s 27.920 strankami za 528.134 K, dobička pa 3387 K 9 vin. Iz vsega tega sledi, da je zastavljalnica večjega sloga v Ljubljani zelo udomačena, in da bi jo gotovi širši slojevi jako pogrešali, ako se na novo ne ustanovi. Poročevalec naglašja, da je nevarno, če se zastavarski obrt prepusti popolnoma zasebnim podjetnikom, ker vzlic strogim predpisom se lahko zlorablja v škodo tistim slojem, ki se v svoji sili in bedi morajo posluževati takega kredita ali pa to tudi store iz lahkomiselnosti. Dokazuje, da zahteva javni blagor, da zastavarski obrt izvršujejo javni zavodi, ki sami stojijo pod javno kontrolo in ki imajo tudi sredstva, da izposojevalcem ni treba staviti pretiranih pogojev. Še boljše pa je, če javne korporacije, posebno pa občine vzdržujejo zastavljalnice kot dobrotvorne zavode, da torej ne iščejo obrtnega dobička, ampak delajo le za svojo režijo in tako poslujejo kolikor moči le v korist ubož-

nim izposojevalcem. Ker je potreba zastavljalnice v Ljubljani izkazana, je dolžnost mestne občine, da jo ustanovi kot dobrotvoren zavod, pa naj bi tudi začetkom morala prispevati iz svojega k stroškom zastavljalnice. Zato je treba najprej izposlovati višje dovoljenje in kasneje bo določiti pravila, poslovnik in druge podrobnosti. Predlaga torej v imenu odsekov, naj se sklene: Mestna občina ustanovi zastavljalnico z namenom, da se siromašnemu ljudstvu pomaga z izposojili na zastave in eventualne prebitke izročiti mestnemu ubožnemu zakladu; magistrat naj izposluje za ustanovitev višje dovoljenje.

Sprejeto soglasno.

Nenadna škontracija mestne blagajne.

V to izvoljeno poverjenstvo finančnega odseka je dne 19. novembra popoldne škontriralo mestno blagajno ter jo našlo v popolnem redu. Pregledali so tudi vrednostne papirje itd., sploh celo občinsko imovino, katera reprezentuje vsoto 2.736.049 K 9 vin. Poročevalec občinski svetnik Meglič predlaga, da se poročilo, ki priznava, da se je po štiriurni škontraciji prepričalo, da vlada v občinski blagajni popoln red, odobri. — Sprejeto.

»Slovenska filharmonija«.

»Slovenska filharmonija« je prosila za izredno podporo, da pokrije nedostatek 15.804 K. Poročevalec občinski svetnik Milohnoja priporoča v imenu finančnega odseka, da se dovoli društvu izredna podpora 20.000 K, toda le pod tem pogojem, da se »Slovenska filharmonija« preustroji tako, da bo gojila koncertno, promladno in koračno glasbo. (Odobranje!) Ako se ti pogoji ne izpolnijo, ima občinski svet pravico odtegniti podporo. — Sprejeto.

Prošnja »Slovenske filharmonije«, da bi občinski svet delegiral tri občinske svetnike v njen odbor, se po nasvetu županovem — odkloni.

Proračun zaklada splošnih ustanov.

Poročevalec občinski svetnik Meglič poroča, da je bil ta proračun, kakor zahteva § 39. obč. reda za 14 dni razpoložen, a nihče se ni zmedel zanj. Proračun izkazuje 18.243 K potrebščin, je za 819 K neugodnejši v tem oziru napram lani, a pokritje izkazuje 18.823 K, katero je pa napram lani ugodnejše za 723 K.

Poročilo se odobri.

Proračun mestnega zaklada za leto 1909.

Poročevalec obč. svet. Milohnoja poudarja, da tiskano poročilo o mestnem proračunu izkazuje primanjkljaja 130.386 kron, h kateremu bi pa bilo še treba pristoiti 8000 kron (»Slov. filharmonija«). Ta veliki primanjkljaj je nastal s tem, da so se letos prvič vzele v proračun tudi postavke potrebščin za naprave, o katerih se je sklenilo, da se izvedejo, a ne že letos. Druga leta so se postavila v proračun samo potrebščine za naprave, katere so se tekom leta tudi faktično izvedle. Da so pa potrebščine tudi poleg tega toliko narastle, je pa tudi povod zvišanje plač mestnim uradnikom, slugam in stražnikom ter druge neobhodno potrebne naprave.

Finančni odsek je mislil na to, kako pokriti primanjkljaj in je po temeljitem posvetovanju prišel do sklepa, da letos ne kaže zvišati doklada, ker bo do konca leta gotovo potrjen sklep občinskega sveta o izpremembi § 40. obč. reda v tem smislu, da se dovoli nalaganje diferencialnih doklad. Drugo leto potem bo lahko zvišati doklade, to pa tako, da se manjši davkoplačevalci ne bodo pritegnili, temveč bodo plačevali tudi še nadalje 25% doklade, dočim se bo do večjim davkoplačevalcem, kakor jurističnim osebam, denarnim zavodom, železnicam itd. zvišale doklade. Zvišala se tudi ne bo gostiščina, ker hočemo počakati novega zakona, s katerim se bo prihodnje leto regulirala gostiščina.

Izhajati bomo torej morali z rednimi dosedanjimi dokladami 25%, zato je pa treba črtati celo vrsto postavk iz proračuna. Črtalo se je toliko, ako se računajo 25% doklade, da je primanjkljaja le še 49.070 K (ki pa naraste na 51.120 K, ako se pristoje 2000 K za napisne tablice in dovoljeni znesek 50 K za šolo na Rakovniku. — Poroč., a ta končni primanjkljaj se bo pokrjil deloma z blagajničnimi preostanki ali pa z višjim posojilom, ki se pa mora pokriti tekom leta 1910.

Ker se nihče ne oglasi v splošni razpravi, preide poročevalec k podrobni razpravi.

Uprava vobče.

Potrebščine: Funkcijske pristojbine 10.080 K, plače uradnikom 160.496 K, redarstvu 93.423 K, slugam 19.286 K, deputati in druge potrebščine 12.432 K, nagrade in podpore 3600 K, pokojnine 32.147 K, miloščine 1162 K, vzgojni prispevki 4600 K, posmrtna četrt 1000 K,

pisarniške in uradne potrebščine 23.720 K, potni stroški 3566 K, nočne patrulje in talije za prijetja 600 kron, oskrbovanje jetnikov in potrebščine pri ječah 821 K, razni upravni stroški 1636 K, dispozični fond 3000 K, naročnina za telefon 881 K, prevažanje odgocev, priprava za gasilno društvo 4000 K, članarina posredovalnicam za delo 50 K, vrtnarstvo in gozdarstvo 7192 K; skupaj 383.692 K. Pokritje iz raznih naslovov 20.185 kron, nedostatek 363.534 K.

K točki »redarstvo« se je oglasil obč. svet. Lenčec želeč, naj se z ozirom na nedostatek sedanjega redarskega osebja zviša s prihodnjim letom število stražnikov za 6 mož.

Župan priznava, da občina s 50 možmi ne bo mogla izhajati, posebno ker se 4 takointako porabijo pri tržnem nadzorstvu. Pomnožiti je treba število redarjev vsaj za 20, to bo pa mogoče prihodnje leto, ko odpadejo iz proračuna nekatere višje postavke, kakor kupnina za Grad in podpora gledališču.

K točki »vrtnarstvo« predlaga obč. svet. Šubič, da naj naroči občinski svet stavbnemu uradu, da izdela načrt za napravo parka na Kongresnem trgu med nunsko cerkvijo in »Tonhalle«. Zvezda je že precej na koncu življenja in je treba gledati na to, da se pravočasno stvar uredi.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je za ta predlog, menč, da je stvar že bila enkrat v občinskem svetu. Kongresni trg bi bil v resnici potem bolj ličen.

Župan pravi, da stvar ni bila še v občinskem svetu, pač pa se je svoj čas govorilo o tem, da bi se »Zvezda« vzdignila in bi se postavil tja Prešernov spomenik. Je za to, da se izdela načrt.

Obč. svet. Lenčec se protivi Šubičevemu predlogu, češ, da bi se tako odvzel edini večji trg javnemu prometu. Tivolski nasadi itak niso daleč, naj se rajši tamkaj napravi park, kar ne bo povzročilo velikih stroškov.

Obč. svet. Velkoverh se priključuje Lenčevemu predlogu, posebno ker se bo Ljubljaniča poglobljevala in ne bo kam z materijalom, ki se pa lahko porabi za nasipanje potov v tivolskem parku.

Župan odobrava ta nasvet, posebno ker mestni vrtnar pravi, da bi se stvar dala prav lepo urediti z neprevelikimi stroški. Toda letos se stvar ne da izvesti, pač pa se lahko naredi načrti in proračun.

Šubičev predlog se odkloni, sprejme se Lenčev, oziroma Velkoverhov.

Uprava mestne imovine.

Potrebščine: Poslopja in zemljišča (davki, vzdrževanje) 33.738 K, vrednostni papirji (pasivne obresti) 3774 K, mestne davščine 1619 K, podturnska graščina 14.715 kron, ljubljanski Grad 5211 kron; skupaj 59.057 K. — Pokritje: Dohodki od poslopij 7337 K, od zemljišč 4357 K, od bolnice za silo 1000 K, materijala in rekvizit 1000 K, ostali prejemki 1884 K; »Mestni dom« 2760 K, ljubljanski Grad 1870 kron, vrednostni papirji 13.902 K; mestne davščine: Užitnina 93.268 K, posebne mestne doklade 195.000 K, mestne doklade 345.000 K, povračila klavninih pristojbin 11.000 kron, gostiščina 108.000 K, štantnina 1500 K, mestni lov 740 K, ledenica 200 K, tržne pristojbine 12.000 K, pasji davek 5500 K, portali 700 K, razno 30 K; skupaj mestnih davščin 772.938 K, brez 25% doklad pa 427.338 K; podturnska graščina 14.603 K (všteti so dohodki drsalnice in ribnjaka z 2000 K), prebitki loterijskega posojila 45.592 K, mestne elektrarne 30.802 kron (prebitek je manjši od lani, ker mestna občina ne porabi toliko elektrike za ulično razsvetljavo), topničarska vojašnica (najemnina) 41.596 K. Skupaj 939.641 K. Ako se odbijejo potrebščine, je tu prebitka 880.584 K.

Obč. svet. Likozar predlaga, da naj se odslej dajejo vsi občinski travniki vsako leto na javni dražbi v najem, ker bi se tako dohodki zvišali, dočim pa so sedaj najemščine manjše, ker nekateri najemniki dobe travnike brez dražbe.

Obč. svet. Velkoverh in Kozak se protivita temu, češ, da bi bili potem dohodki še slabši, ker bi nihče ne hotel travnika v tretjem ali četrtm letu po gnojitvi.

Tajnik pojasni na županovo željo, da se oddajata samo dva ali trije travniki na tak način. — Likozarjev predlog — pade.

Ceste, ulice, trgi in sprehajališča.

Potrebščine: Poprava in vzdrževanje 60.106 K, čiščenje mesta: pometanje ulic 18.000 K, škropljenje 6000 K, odpeljavanje snega 15.000 K, smeti 11.000 K, razsvetljava mesta 22.650 K; skupaj 132.756 K. — Pokritje: mestna cestarina 66.000 K, doneski 10.466 kron (med temi odškodnina plinar-

ne za mestni svet, v katerem ima položene cevi, 10.000 K); skupaj 76.466 K. Primanjkljaj 56.290 K.

Obč. vet. Šubič predlaga z ozirom na to, da se bo v kratkem gradila mestna tržnica, katera je projektirana na trgu, kjer je prej stala gimnazija, napraviti načrt in proračun za zgradbo tržnice na preobokani Ljubljani nasproti semenišču. Regulirana struga Ljubljaniča bo mnogo ožja, torej preobokanje ne bo predrago, dohodk k tržnici bi mogoče od obeh strani in s tem pridobi dose-daj zelo zapuščen šentpetersko nabrežje. Kleti se napravijo ob strani, kanalizacije pa ni treba, ker je mogoče direktno odtok v Ljubljaničo. Sedanji trg bi se pa porabil v druge namene.

Župan pravi, da je misel jako lepa, pa da sloni na napačnih premisah. Struga Ljubljaniče se zoži samo do Francovega mostu, dalje pa ostane enako široka, kakor sedaj, torej bi bilo preobokanje predrago in bi požrlo polovico stavbne glavnice.

Podžupan ima pomisleke radi kleti.

Šubičev predlog se sprejme.

Zdravstvene in blagotvorne zadeve. Potrebščine: Zdravstveni stroški: plače 22.403 K. (Sistemiziralo se je mesto šolskega zdravnika s plačo 2872 K, od katerih pa pride v letošnji proračun le 958 K, ker se zdravnik namesti šele meseca septembra), ljudska kopel 7282 K, razno (razsvetljava javnih stranišč 1476 K, prost. gasil. društvu za posel pri rešilni postaji 1000 K) 7584 kron, skupaj zdravstveni stroški 37.269 K. Blagotvorni stroški: ustanove, počitniška naselbina »Zatišje« (8000 K), doneski (nedostatek ubožnemu zakladu 65.831 K, za zdravljenje škrofuloznih otrok v Gradcu 1140 K, za zdravljenje pohabljenih otrok 500 K) 80.785 K. Skupaj potrebščin 118.054 K. — Pokritje: pristojbina za mrliske ogled 1677 K, dohodek ljudske kopeli 8100 K (dobička 818 K), drugi prejemki 54 K; skupaj 9831 K. Primanjkljaj 108.223 K.

Šolstvo, znanost, umetnost.

Potrebščine: Ljudsko šolstvo: I. deška petrazrednica 5732 K, II. deška osemrazrednica 7299 K, III. deška petrazrednica 4602 K, mestna dekleška osemrazrednica 6829 kron, nunška dekleška osemrazrednica 1995 K, dvorazrednica na Barju 1558 K, mestna nemška deška ljudska šola 1529 K, mestna nemška dekleška ljudska šola 6914 K, Lichten-thurnični zavod 457 K, I. mestni otroški vrtec 3836 K, II. mestni otroški vrtec 3889 K (postavke so višje, ker so se vrtnaricam zvišale plače za 300 K), črtala se je postavka 2000 K za vzdrževanje otroških zavetišč, otroški vrtec pri Uršulinkah 500 K, za šolsko poslopje na Erjavčevi cesti 796 K, c. kr. mestni šolski svet 50 K, okrajna učiteljska knjižnica 300 K (zvišano za 100 K). Na predlog obč. svet. Likozarja se dovoli tudi šoli na Rakovniku prispevek za učila v znesku 50 K; skupaj za ljudsko šolstvo 46.286 K. — Razna učilišča: realka 9669 K, obrtna nadaljevalnica 3980 K, c. kr. umetno - obrtna šola 17.423 K, mestna višja dekleška šola oz. dekleški licej 39.678 K. Razni troški: n. pr. »Glasbeni Matici« 3000 K, Dramatičnemu društvu »2000 K, filharmoničnemu društvu 400 K, družbi sv. Cirila in Metoda 1500 K, »Radogaju« 700 K, slov. planinskemu društvu 600 K, trgovski šoli 1000 K, trgovski gremialni šoli 500 K; postavka zavodu za pospeševanje obrta v znesku 3000 K se je črtala, ker je bila ta postavka določena za slučaj, če ustanovi zavod trgovska zbornica, sedaj pa zavod ustanovi dežela; raznih stroškov skupaj 25.870 K. Vsa potrebščina 142.906 K. Prebitek 37.202 K. Ministrstvo za uk in bogočastje je zvišalo prispevek za dekleški licej od 3000 na 6000 K. Splošni primanjkljaj 105.704 K.

Obč. svet. Dimnik pogreša v regulaciji plač šolske sluge.

Župan pojasni, da se je šolskim slugam regulirala plača že prej in dokaže s številkami, da so šolski sluge boljše plačani, kakor mestni sluge.

Obč. svet. Dimnik predlaga, da bi se doneski za letna poročila ljudskih šol zvišali od 60 na 100 K. Magistr. svet. Lah pojasni, da je mestni šolski svet mnenja, da se lahko izhaja z zneskom 60 K. Poročila itak ne zanimajo, če se pa hoče kake zanimive spise priobčiti, naj se prej objavijo v kakem listu, potem pride priobčenje v letnih poročilih dnešnje.

Dimnikov predlog se odkloni.

Obč. svet. Šubič prosi za reasumiranje sklepa obč. sveta v zadevi gospodinjke šole. Po inicijativi ministrstva za javna dela se je sestavil v Ljubljani odbor narodnih dam, na čelu mu ge. Hribarjeva in dr. Tavčarjeva, ki pripravlja ustanovitev take šole, ki bi bila dnevna in trajala pet mesecev in bi se dekleta

oz. mlade gospodinje poučevale v gospodinjstvu, kreinarstvu itd. Ministrstvo je pripravljeno oddati znatno podporo, obč. svet je pa podpora odklonil. Predlaga, da obč. svet izjavi, da bo tudi podpiral to podjetje, ako se tudi od drugod zagotovi podpora.

Župan: Občinski svet je storil prav enak sklep.

Vojaška nastanitev.

Potrebščine: najemnina 2470 K. Pokritje: povračilo erarja in dež. odbora 2330 K. Primanjkljaj 140 K.

Raznoterosti.

Potrebščina: subvencija prostovoljnemu gasilnemu društvu 2000 K, čuvajema na Gradu 1440 K, poljski čuvaj za mestni log 600 K, drugo 1650; skupaj 5690 K. — Pokritje 1010 P. Primanjkljaj 4680 kron.

Izredna potrebščina.

Amortizovanje in obrestovanje posojil 148.550 K. — Potresno posojilo 49.500 K.

Druge izredne potrebščine.

Navajamo samo nekatere: Za olupčevalne namene 3000 K, podpora slovenski filharmoniji 20.000 (zvišalo za 8000 K), učiteljski konviktu 500 K, tujski promet 2000 K, umetniška naročila za galerijo 2000 K, most od Prul do Opekarske ceste 10.000 K, javna ljudska knjižnica 3000 K, kanali v Jenkovih in Japljevih ulicah 11507 K, trgovski dom 500 K, kanal na Bleiweisovi cesti 200 K, umetniškemu društvu »Lada« za umetniško razstavo 500 K, kokašnjak pri šoli na Barju 200 K, ponižanje Rožnih ulic 5550 K, poprava v »Mestnem domu« 750 K, nabava klopi v mestnih parkih 1400 K, alarmski zvonci v »Mestnem domu« 420 K, poprave in naprave v mestni ljudski kopelji 2700 K, izredne podpore slov. planinskemu društvu 400 K in gasilnemu in rešilnemu društvu 500 K, naprava telefona na Grad 800 K, nove ulične tablice 2000 kron. Vsa izredna potrebščina 293.133 K. (Všteta je tudi svota 50 kron, določena šoli na Rakovniku).

Finančni odsek je črtal več postavk med izrednimi potrebščinami, tako n. pr. izredno podporo dramatičnemu društvu 14.000 K, postavke za popravo hodnika v Gradišču 2000 kron, napravo hodnika ob domobranski vojašnici 7504 K, za podaljšanje Orlove ceste 1500 K, za dva izvoda slovenske izdaje zgoledine 17. pešpolka 500 K, za napravo kanala v Hilserjevih ulicah 6100 K, za napravo hodnika v Hilserjevih ulicah 1474 K, ob Poljanski cesti 10.100 K, na levi strani Sv. Petra ceste 9000 kron, okolu parka pred justično palačo 8900 K in 7000 K kupnine za Trčkovno hišo na Hradeckega cesti. Ta svota se izda na račun regulačnega urada.

Obč. svetnik Likozar se pritožuje, da se je črtalo postavko za podaljšanje Orlove ulice in da ni v proračunu postavka za javno stranišče na Dolenjski cesti, ki bi bilo iz zdravstvenih in npravnstvenih ozirov silno potrebno.

Župan pojasni, da je bilo nujno potrebno črtati več postavk, ker se je moral dovoliti »Slovenski filharmoniji« večja izredna podpora, če se jo hoče vzdržati, in tako je v tej svoti 20.000 K tudi pisoar na Dolenjski cesti.

Rekapitulacija.

Redne potrebščine torej znašajo 844.625 K, izredne pa 293.133 K, skupaj torej 1.137.758 K, dočim znaša redno pokritje 741.638 kron, in če se še pristoje 25% mestne doklade v znesku 345.000 K, skupaj 1.086.638 K. Končni primanjkljaj znaša torej svoto 51.120 K. (Poročevalec v obč. svetu je navedel vsoto 51.070 K, to pa zato, ker je pozabil pristoiti 50 K za rakovniško šolo).

Poročevalec obč. svetnik Milohnoja predlaga, da naj se primanjkljaj, izdajajoč iz odbitka rednega pokritja od skupnih potrebščin v znesku 396.070 K) pokritje s 25% znesku 396.070 kron (pravilno 396.120 kron) pokrije s 25% dokladami v znesku 345.000 kron, dočim naj se še ostali primanjkljaj v znesku 51.070 K (pravilno 51.120 K) pokrije z blagajniškimi prihranki, oziroma višjim posojilom, ki se pa mora vrniti tekom leta 1910. — Sprejeto.

Božičnica na otroških vrtcih.

Poročevalec obč. svet. Dimnik poroča, da se je obema mestnima otroškima vrtcem nakazala svota 800 K, katera se je primerno porabila s prireditvijo božičnice na obeh zavodih. — Poročilo se odobri.

Obrtne nadaljevalnice. — Ošabnost ravnatelja Junowicza.

Poročevalec obč. svet. dr. Triller: Z obrtnimi nadaljevalnicami so silne težave. Ker prispevajo razni faktorji, se je sestavil neki šolski odbor, kateremu je na čelu župan, čla-

(Dalje v prilogi).

ni pa zastopniki onih faktorjev, korporacij, ki prispevajo k vzdrževanju. Šola je nameščena v realki in vodja ji je ravnatelj Junowicz. Šolski odbor je izdelal, da uči, ki so za šolo dragocen material, ni vse v redu, da je zmanjkalo 70 risalnikov. Iskali so jih povsod, bili so raztreseni po vsej realki, samo ne tam, kjer bi morali biti. Šolski odbor je nato izvolil komisijo, v kateri so bili gg. Franchetti, Kregar in Vidmar, ki naj bi preiskali to zadevo. Magistratni svetnik Lah je šel k ravnatelju Junowiczu, da se dogovori z njim, kdaj bi lahko komisija začela svoj posel. Junowicz je bil mnenja, da to med šolskim letom ni mogoče, ker ima premalo časa, mogoče bi pa bilo to v počitnicah. Zdelo pa se je ob tej priliki ravnatelju Junowiczu potrebno izreči se na neki silno ošaben, ne-takten in nemoderen način, ko je rekel, da se od takih gospodov, kakor jih je imenoval šol. odbor za revizorje, ne da nadzorovati, ker so preprosti obrtniki in on s svojo izobrazbo visoko stoji nad njimi. (Ogorčenje! klici: »Ali je on »Uebermensch,«) Umljivo je, da so omenjeni gospodje izjavili konsekvence. Junowicz je vložil nato pritožbo na deželno vlado, a ta je revizijo sistrala »bis auf weitere Weisung«. (Klic: »Stara pesem!«) Gg. obrtniki so nato izjavili, da izstopijo iz odbora, dokler ne dobe zadoščenja, in imeli so prav!

Ljubljanski občinski svet prispeva k tej šoli s 40%. Zato ima pravico zavzeti se za stvar, in to tembolj, ker sta bila krvar, žaljena dva člana občinskega sveta. Finančni in šolski odsek sta prišla do sklepa, da ta šola ne spada v postopje, kjer ima Junowicz glavno besedo. Občinski zastop na sklene: 1. izreče se obžalovanje nad neosnovano žalitvijo revizijske komisije po svetniku Junowiczu, in 2. ustavi se 40% prispevek k vzdrževanju nadaljevalne šole, ako se šola ne premesti iz realka.

Zupan pripomni, da je deželni predsednik s svojim odlokom prekoračil svoj delokrog. Vlado komisar pojasnjuje, da je vlada le začasno ustavila revizijo, ker je ta posel poverila ravnatelju Šubicu. Deželna vlada, da s tem ni hotela kratiti pravice šolskega odbora. Dr. Triller ostane pri svojem predlogu in opozori župana kot predsednika omenjenega šolskega odbora, da naj protestira proti nemškemu dopisovanju deželne vlade šolskemu odboru.

Zupan se obrne na vladnega komisarja, da to sporoci deželnemu predsedniku. Nato se sprejmeta poročevalčeva predloga. **Mestna klavnica.** — Odpis stroškov za polaganje vodovodnih cevi. Kanali v mestni klavnici so bili napravljeni iz opeke, ki se je sedaj začela na vseh koncih in krajih krushiti in izpadati, po luknjah so se pa naselile podgane. Poročevalec podžupan nujno priporoča zgraditev novih kanalov iz kamnine. Stroški so proračunani na 3800 K. Stvar je nujna, naj se napravi že letos, v proračun naj se pa postavi za l. 1910.

Ko je še obč. svet. Kozak priporočil sprejem predloga in župan pripomnil, da je sicer boj proti podganam nemogoč, ako se stvar ne izvrši že spomladi, se predlog sprejme. Poročevalec obč. svet. Šubic predlaga, da se Emanuelu Zelinku odpiše polovica stroškov za začasno polaganje vodovodnih cevi v njegovo vilo ob Cesti na Rožnik. Prosilec je imel velike stroške za napeljavno vodovoda, ker je brez lastne krivde moral trikrat premeniti načrt. Odpiše naj se mu 75 K od skupnih stroškov 150 K. — Sprejeto.

Proračun mestne elektrarne. Poročevalec obč. svet. Šubic poroča, da ima mestna elektrarna potreben 302.447 K 67 v, pokritja pa 333.250 K, torej prebitka 30.802 K 33 v. Prebitek je letos skoraj za okroglih 11.000 K manjši od lanskega, to pa zato, ker porabi mestna občina veliko manj elektrike za ulično razsvetljavo. — Proračun se odobri.

Električna cestna železnica. Isti poročevalec poroča, da je občinski svet svoj čas sklenil, da mora električna železnica voziti tudi po zimi po Dolenjski cesti v presledkih 7 1/2 minute. Ta izprememba se pa ni izvršila, ker je izvršljiva samo v spozrazumu z vodstvom cestne železnice. Po pogodbi je letos tisto leto, ko se izvrši revizija voznega reda, tarifov in pasov. Občinski svet naj v toliko predružači svoj sklep z dne 20. okt. 1908, da naj se ta zadeva predloži tedaj, ko se bo vršila splošna revizija. Zupan pripomni, da naj se sklep stori v tem smislu, da se občina že sedaj odloči za to, da bo predlagala primerne izpremembe.

Obč. svet. Likozar se pritožuje, da vozovi cestne železnice ne obhajajo redno pri postajališču ob vojaškem strelišču na Dolenjski cesti, dasiravno bi morali. Sprevidniki imajo svoje ure urejene po realki, ne pa po kolodvorskem času, vsled česar občinstvo zamuja vlake. Predlaga, da naj se vpliva na vodstvo cestne železnice, da odpomre tem nedostatom.

Poročevalec obč. svet. Šubic, kot član direktorija cestne železnice, pripomni, da je stvar zelo težavna, kajti direktorij že celo leto ni imel seje, ker se taka seja nikdar ne skljuje. Poročevalec in Likozarjev predlog se odobri. Ob 8. uri zvečer zaključil župan javno sejo, nakar se je vršila tajna seja.

— „Jagičevim čestitcem“ je posvetil „Slovenec“ v svoji 10. številki tele vrstice: „Nam vsekar ugaja gospod profesor Marko, ki je imel korajže v svoji knjigi „Geschichte der Alt. Literatur der Südslaven“ povedati golo in nezavito čisto resnico, da stanuje v etnografičnem smislu od Planin do Črnege in Egejskega morja en sam narod. To je učenjaško prepričanje in učenjaško resnično ljube, ne pa ono, ki ga imajo in „zastopajo“ Jagič in njegovi pristaši.“ — Odprimo najnovejšo Murkovo knjigo, katero je od daleč pogledal tudi Slovenec; tam pravi graški profesor na prvi strani doslovno: „Vom Gaital im südwestlichen Kärnten bis zum Schwarzen Meere und vor die Tore von Konstantinopel, von der Drau in Ungarn bis zur Bojana und in Makedonien bis nach Saloniki wohnen gegen 16 Millionen slawischer Bevölkerung, deren Sprache heute eine ununterbrochene Kette von almhähen ineinander übergehender Dialekten bildet. Aus diesen sind im Laufe der Zeit drei Schriftsprachen hervorgegangen, die slowenische, die kroatische oder serbische, daher auch kroato-serbische oder serbo-kroatische genannt, und die bulgarische... Als Träger dieser heute ziemlich stark ausgeprägten Schriftsprachen finden wir aber vier historische und nationalpolitische Individualitäten, die Slowenen, Kroaten, Serben und Bulgaren. In diesem Sinne gibt es im slawischen Süden auch drei beziehungsweise vier Literaturen.“ — Upam, da razume Murkovo nemščino tudi „Slovenec“ sotrudnik in uvidi, da mož trdi vendar nekaj drugega, kakor je bilo napisano v „Slovenec“. Sicer pa je presneto malo korajže treba, povedati tako „golo in nezavito resnično“ kakor je ta Murkova, posebno v duhovito in natančno označeni meji „von der Drau in Ungarn.“ Ali se prekmurski Slovenci začenjajo že le pri Dravi? S temi elastičnimi frazami o mejah se g. Marko pač ne bo zameril niti najhujšemu birokratu. Ako pa štejete, g. dopisnik, dejstvo o prehodih narečja v narečje tudi med Murkove „korajžne resnične resnice“, tedaj pa blagovolite prebrti Jagičeve študije „Ein Kapitel aus der Geschichte der südslawischen Sprachen“ v 17. letniku njegovega Arhiva, in čudom se boste čudili, da je tudi ta „gola in nezavito resnična resnica“ stara že dobrih 13 let.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 21. januarja. — **Zopet zaplenjeni.** Sročna številka našega lista je bila zopet zaplenjena zaradi novice o — Kranjski hranilnici. Prav nedolžna je bila ta novica, a zdaj nas menda sploh več ne puste pisati o Kranjski hranilnici in o njenih razmerah.

— **Velik političen shod** priredel v nedeljo, 25. t. m., ob polu 11. dopoldne ljubljanski deželni poslanci v „Mestnem domu“, na kar že danes opozarjamo. Poslanci bodo poročali o zadnjem zasedanju kranjskega deželne zbornice.

— **Volitve v trgovsko in obrtniško zbornico za Kranjsko** se vrše dne 28. jan. t. l. in so se glasovnice že začele razpošiljati. Važne so te volitve, ker gre za edino slovensko trgovsko in obrtniško zbornico; posebne važnosti za napredujace zlasti zatagatelj, da ostane ta korporacija v rokah narodnih in naprednih Slovencev. Resnična želja naprednjakov je bila, da bi se te volitve v danih razmerah v deželi izvršile složno od slovenske strani, ali nasprotna stranka je odklonila v zadnji uri skupno postopanje. Na tem je sedaj, da naši trgovci in obrtniki po deželi kranjski združijo svoje glasove na niže navedene može, ki zaslužijo zaupanje v polni meri. Dobri narodnjaki so in vneti za gospodarski napredek v naši trgovini in obrti. Kandidatje so se postavili sporazumno z zaupniki trgovcev in obrtnikov posameznih krajev, jemalo se je ozir na Ljubljano in na vse tri dele naše dežele v toliki meri, da so vpoštevane vse opravičene želje in da je hkratu ustrezno zakonu, ki zahteva, da gotov del zborničnih članov stanuje v Ljubljani. Narodni volilni odbor vneto in nujno prosi slovenske trgovce in obrtnike, da složno glasujejo v posameznih oddelkih za sledeče može: **V trgovini:** I. kategorija (rjave glasovnice) Ivan Hribar, župan v Ljubljani; Ivan Knez, veletržec v Ljubljani. II. kategorija (modre glasovnice) Fran Hren, trgovec v Ljubljani; Ivan Mejač, trgovec v Ljubljani. III. kategorija (rumene glasovnice) Anton Ditrich, trgovec v Postojni; Leopold Fürsager, trgovec v Radovljici. **V obrti:** II. kategorija (rdeče glasovnice) Josip Lenarčič, tovarnar na Vrhniki; Vinko Majdič, imetnik mlina v Kranju. III. kategorija (bele glasovnice) Ferdo Primožič, mizarjski mojster in načelnik mizarске zadruge v Ljubljani; Lovro Sušnik, gostilničar in pekovski mojster v Škofji Loki; Vinko Umek, stavbni mizar v Novem mestu; Josip Vidmar, dežnikar v Ljubljani.

— **Minister Schreiner** se je te dni osebno udeležil seje glavnega odbora „Südmärke“ v Gradcu. Kakor znano, je „Südmärke“ društvo, ki je na svojem obč. zboru proglasilo gospodarsko uničenje Slovencev za svoj poglavitni smoter. To društvo je tudi začelo s sistematičnim bojkotom zoper Slovence, torej, da rabimo besede barona Schwagla, s hudodelskimi dejanji. Zdaj pa se je minister Schreiner udeležil seje glavnega odbora tega hudodelskega društva. Ni čuda, da je to v vseh slovenskih političnih krogih vzbudilo največje ogorčenje in da hočejo različni poslanci spraviti to postopanje ministra Schreinerja v parlamentu na razgovor. Nemoi že divjajo, ker Slovani nočejo molče trpeti početja ministra Schreinerja in graški poslanec Hoffman-Wellerhof se je povzpela do predrznega izreka, da si Nemoi prepovdujejo, da bi Slovani kritikovali delovanje in nehanje nemškega ministra Schreinerja. Ta izrek H. fman-Wellenhofa vzbuja mnenje, da mora v zgornjih prostorih tega moza vladati velika tema. Minister Schreiner je namreč javen uradni plačan iz javnih sredstev in je za vsesvoje delovanje po zakonu odgovoren parlamentu. Zato imajo Slovani pravico ga poklicati na odgovor za njegovo sodelo vanje pri hudodelskem društvu „Südmärke“, pa naj si to praznoglavi Hofman Wellenhof desetkrat prepove in se njegovi somišljeniki desetkrat na glavo postavijo.

in sicer gospodarskega, s katerim si skušajo pridobiti nasaj v Farlanji izgubljena tla. Čuti se prve znake boja, ki se razvname do najvišje mere ob bližnjih deželnozborskih volitvah. — **Rektor graške univerze in table slov. akad. društev.** Rektor graškega vseučilišča je dal na črni tabli nabiti razglas, v katerem naznaja, da bo dal iz avle odstraniti table vseh akademskih društev, če bo kdo v bodoče poškoval table slovenskih ali italijanskih akad. društev. — **Deželna komisija za agrarne operacije na Kranjskem.** Za referenta te komisije je določen deželnovladni svetnik Oton pl. Detela. — **Iz šolske službe.** Na dvo-razrednici v Raketu je dovoljen za celo leto nerazdeljen šolski pouk. Učiteljska kandidatinja gđ. Marija Sušnik je vstopila kot učiteljica na notranji privatni dekliški petrazredni učilnik v Škofji Loki. — Za Smartno pri Kranju je imenovana kot provizorična učiteljica absolvirana učiteljska kandidatinja gđ. Ernestina Rozman.

— **Ivan Kuralt.** Po dolgotrajni in zelo mučni bolezni se je 19. t. m. preselil v večnost g. Ivan Kuralt, c. kr. sodni pristav v p. Umril je v 64. letu svoje dobe za rakom. Rajni se je narodil pod kmečkim krovom v Ratečah na Gorenjskem ter po absolviranih pravnih ukih stopil v sodno službo. Služboval je v Krškem, Ribnici, Radečah pri Zidanem mostu in končno v Gornjem gradu. Sikane tedanjega gornjegradskega sodnika Rothschilda, kateremu je vrlo sekundarni notar Schwarzenberg, — oba pronasirana nemškutarja, ki nista mogla živega videti narodnjaka Kuralta, — so imele za le tega jako usodepolne, dalekosežne posledice. Jedva 43leten je bil — upokojen z minimalno mirovino. Kot penzionist se je naselil v Ljubljani. Umrli Kuralt je bil idealen rodoljub in velik ljubitelj slovenske knjige. Od ust si je pritrjavaj, da si je mogel nabavljati slovensko čtivo. Bil je izza leta 1870. tudi ustanovnik „Slovenske Matice“ in baš tako „Mohorjevi družbi“. Pogreb se je vršil danes ob 4. uri popoldne s Čopove ceste št. 10 na pokopališče k Sv. Križu. Da je pokojnemu rodoljubi — trpinu blag spomnu in lahka domača gruda!

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** so izročili „Potujoči pevci“ 10 K 52 vinarjev, katere so kot tak nabrali družbi v korist. Ti rodoljubni naši „guslarji“ morajo tu ali tam požreli tudi kako grenko, ker so med občinstvom premalo znani. Upamo, da jim srce ne upade in da bodo vneto pspesevali družbine koristi v bodoče. Saj ima posebno naša mladina „p-patent“ in spretnost delovati za koristi obmejnim mladim Slovencev na polju izobrazbe. Tem našim mladim rodoljubom ne staviti zaprek ob njihovem plemenitem delovanju! Veljaj jim iskreni: Zivio!

— **Za družbo sv. Cirila in Metoda** so nam narodni barjani, zbrani v Mokarjevi gostilni, poslali zopet 4 K 52 vin. To je v kratkem času že tretja zbirka z revnega barja in zato jo je upoštevati tem višje, ker vidimo, da prodira ideja narodne probujenosti tudi že v najpriprostejše sloje. Bog jih živi!

— **Za družbo sv. Cirila in Metoda** je nabrala g. Franja Flegar v svoji gostilni, Zaloška cesta št. 7, 5 K. Srčna hvala!

— **Popravek.** V včerajšnjem izkazu daril unila se je pomota. Za gasilno društvo je namreč darovala 30 kron gospa Ivanka Rebek v Ljubljani. „Narodna čitalnica“ v Ljubljani priredi v soboto, 23. t. m., ob polu 9. zvečer družbinski večer v mali dvorani „Narodnega doma“ za društvenice in po njih vpeljane goste. **Predavanje.** Sročil je v „Mestnem domu“ pred kakimi 800 osebami predaval profesor g. dr. Pavel Groselj o potresu v Kalabriji. Dr. Groselj je znan kot izvrsten predavatelj, čegar krepka beseda, izgovorjena z živahnostjo in temperamentom napravi na poslušalce najboljši efekt. Tudi sročil je dr. Groselj dosegel to v polni meri. Govoril je najprej o potresu v Kalabriji, potem pa prešel na vzroke in posledice potresa. Končno je govoril še o potresomerih. Svoje predavanje je razjasnjeval s skioptičnimi slikami o prizorih v Kalabriji po potresu, o potresomeru itd. Koli kor je govoril dr. Groselj o potresih v splošnem, bomo priobčili te dni nekoliko daljše poročilo od današnjega. Poslušalci in poslušalke, ki jih je bilo izredno veliko število, so se predavatelju zahvalili z iskrenim odobravanjem, g. Ribnikar se mu je pa kot predsednik „N. D. O.“ še posebej zahvalil za trud in prijaznost, kajti predavanje je bilo v prid „N. D. O.“

nastopilo, nekoliko močnejši veter ali nekaj snega, pa so zveze pretirane ali pa tako slabe, da o rednih pogovorih ni moč govoriti. Ob zadnjem snegu se je staro zlo oglasilo zopet, in promet, mestni kakor medmestni, je silno trpel. Kar se tiče medmestnega prometa, je posebno potožiti to naravnost neumejno dejstvo, da je na glavnem poštnelem uradu telefonska govornilnica v drugem nadstropju. Nesaslišano je, da morajo interesente v drugo nadstropje. To je unikum, postavljati tako obilno porablano prometno napravo v 2. nadstropje. Istotako nedopustno je, da se mora na prav tem uradu oddajati brzojavke od 7. ure zvečer ter ob vseh nedeljah in praznikih v drugem nadstropju. Občinstvo ljubljansko je potrpečljivo, ali taki prometni defekti so v tako važnem kupčijskem mestu, kot je Ljubljana, nevzdržni. Pozivljamo vse poklicane faktorje, da vstopijo za zane-marjene interese.

— **K subskripciji novega 4 1/2% ruskega državnega posojila.** Ruska država si je najela s tekočim letom novo posojilo v znesku 1400 milijonov frankov, od katerega zneska odpade samo na Francosko 1220 milijonov, porazdeljenih na 2.440.000 obligacij po 500 frankov. Dne 22. t. m. vrši se subskripcija teh obligacij in sicer po kurzu K 89 25 za vsakih 100 K nominalne vrednosti. Obrestna mera za to posojilo znaša 4 1/2%. Z ozirom na tako izvanredno nizki emisijski kurz teh obligacij se da sklepati, da smejo dotičniki, ki jih podpišejo, računati v kratkem na dober dobiček. — Kako veliko zanimanje vlada za to novo rusko posojilo, razvidno je tudi iz tega, da je bila za Angleško določena kvota tega posojila v Londonu s štiri do petkratno svoto podpisana. Natančnejše podatke o tem dobiti je pri „Ljubljanski kreditni banki“, katera sprejema tudi zglasila za to subskripcijo.

— **Redek jubilej.** Včeraj je gosp. Karel Pogačnik in Hradeškega vasi št. 24 praznoval 40letnico, odkar opravlja v vsestransko zadovoljnost posel čistilca parnih kotlov v kurilnici tukajšnje Južne železnice. Višji strojni nadzornik se je v vznesenih besedah spominjal dolge dobe, v kateri je jubilar vedno vestno, marljivo in zanesljivo opravljal svoj nelahki posel. V znak posebnega priznanja mu je tudi izročil primerno častno darilo Južne železnice. Mnogostevilnim prijateljem in čestilcem šilega 74letnega gospoda Pogačnika se tudi mi pridružujemo s svojimi čestitkami in mu kličemo: „Na mnoga leta!“

— **Društvo odvetniških in notar-skih uradnikov za Kranjsko v Ljubljani** vlijudno prosi vse ljubljanske svoje člane, da se polnoštevilno udeležijo pogreba prerano umrle člana gđ. Julije Knava s, ki se vrši dne 22. t. m. ob pol 3. popoldne. Tovariši, izkažimo zadnjo čast stanovski kolegiji!

— **K plesnemu venčku društva državnih slug v Ljubljani,** dne 23. t. m. v hotelu „Union“ se še enkrat slavno občinstvo opozarja, ne zamuditi te veselilne priliko. Ako bi kdo še ne bi dobil vabila, dobi ga pri veselilnem odboru Miklošičeve ulice št. 13.

— **G. kr. finančno ministrstvo** je z odlokom z dne 20. januarja 1909 št. 4607 dodatno k odloku z dne 23. decembra 1908 št. 91.169 dovolilo, da se smejo že pripravljene drozge iz suhih sliv še po sedaj veljavnem načinu prekuhovati.

— **Rdeči križ** Zvezno vodstvo avstrijske družbe „Rdečega križa“ je v svojem imenu, kakor tudi v imenu vseh deželnih društev in njih po družni v Avstriji darovalo po potresu v Italiji prizadetim znesek 10.000 K.

— **Igralski klub „Soča“** priredi 24. t. m. v Medvodah na stari pošti veselico z dramatično predstavo. Uisti dobiček je namenjen žrtvam 20. septembra.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Kranju** priredi v soboto, dne 23. t. m. v prostorih „Narodne čitalnice“ v Kranju plesni venček.

— **Po Dolenjskem** potuje sedaj potnik nemškonoacionalne ljubljanske firme F. M. Schmit, trgovine z galanterijskim blagom.

— **Ženska podružnica „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Vel. Laščah** priredi v nedeljo, dne 24. jan., ob 3 uri pop. v dvorani in vseh gorenjih prostorih „Zadružnega doma“ velik orfej, pri katerem bodo sodelovale vse domače moči in gđ. Vida Pirkova in Poldi Tomšičeva iz Ribnice in g. T. Urbančič iz Ljubljane. Na sporedu — vrši se ob pograjnih mizah in bodo med odmorji stregle članice podružnice s pivom, vinom in mrazimi jedili — so razne solotocke za klavir, sopran in tenor ter vijolino, dramatični in komični solonastopi, burka „Stric Jaka“, komičen ženski kvintet „Kofetarice“ in k sklepu štiri žive podobe Sedeži ob mizah v prvi polovici dvorane po 80 v, v drugi polovici pa po 60 v. Cene pi-

jači in jedi so normalne, gostilniške, in ker ni to pot ne srečanja, ne kakšnega drugega pobiranja, se preplačila vstopnine hvaležno sprejemajo. — Pripominjamo, da se posebna vabila ne bodo razpošiljala, prosimo pa vse rodoljube v Laščah in sosesčini, da pridejo polnoštevilno na to prireditve in zanjo poagtirajo med snanci.

V konkurzu je prišel Frano Ravenegg, lastnik protokolirane firme „Kraiser Handelsbienenstand Baron Rotschütz“ v Višnji gori in izdelovalnica domačega orodja barona Rotschütza. Konkurni komisar je dr. sodni svetnik Jakob Jaro v Višnji gori, upravitelj konkurzne mase pa notar Karel Pleiweis. (Več glej v uradnih vesteh!)

Dolenjska podružnica „Prosvete“ v Novem mestu je priredila tekom božičnih počitnic štiri predavanja ter ustanovi v kratkem ljudsko knjižnico na kočevski meji. Predavanja so bila vsa jako dobro obiskana, zlasti ona v Metliki. V Novem mestu je občinstvo pri predavanju z vidnim zanimanjem sledilo izvajanjem predavatelja phil. Sovrta; bili so zastopani vsi sloji novomeškega prebivalstva. Za prihodnje počitnice so že tudi pripravljena predavanja. Dolenjski podružnici „Prosvete“ v Novem mestu je mestna občina novomeška dovolila podpora 50 K. Nadalje so zanj pri zadnjem predavanju dne 17. t. m., ki se je vršilo v „Narodni čitalnici“ v Metliki, nabrali vrli Metličani 15 K; poslali so tudi nad 50 knjig Iskrena hvala! Odbor.

Utonil je v Krki Ivan Zupančič, župnik iz Šmihela pri Žužemberku. Prevrnil se je z vozom vred v vodo. Konj in voznik sta se rešila.

Iz Krškega se nam poroča: Tukajšnja okrajna posojilnica je kupila posestvo g. v. Gödel, v kateri hiši je pošta, za 36.000 K in se je s svojo pisarno v to hišo preselila. Ob enem se je k tej hiši prizidalo stanovanje in fotografski atelje za tukajšnjega narodnega fotografa gospoda Pavla Kavačeka, katerega občinstvu toplo priporočamo.

Narodna čitalnica v Krškem priredi na pusti tork 23. svečana 1909 v prostorih g. N. S. henerja v Krškem — 3 maskarado. Ker je lansko maskarado posetil „Barum & Bailley“, je prišlo radovedno občinstvo v mnogobrojnem številu. Letos se je obrnil odbor na turške vstaje, ki so obljubili, da pošljejo svojo deputacijo na maskarado da se pripravi na bitko, pripeljal bo vlak en vagon korijandoli, in bitka se vname z velikim pompom. Kanone je odbor že naročil pri tvrdki „Pichler“ na Denuju, samo smodnika ni bilo mogoče dobiti, na mesto tega bodo pokale granate. Vežbanje bojovnikov se začne v kratkem. Kdor želi vstopiti v armado pustnih gardistov, naj se javi pri odboru, da se uvrsti v z obleko preskrbi. Upa se na zmago.

Zamaknjena devica. V Zibršah nad Logatcem imajo 42 let staro devico, ki jo hodi na stotine ljudi gledat. Ljudje pravijo, da je ta devica zamaknjena, in radovedno poslušajo in verjamejo njene halucinacije. Devica govori samo o nebesih in o pektu. Tako pripoveduje, da so sedaj v peklu samo tri duše itd. Zenska je umobolna in spada v blaznicio. Zakaj se politična oblast ne gane, ko vidi, da hodijo ljudje od daleč gledat to bolno žensko. Prišli so jo gledat še ljudje s Primorskega in tudi dva gospoda iz Novega mesta, ki sta se je usmili in ji darovali vsak en cekin. Zenska je ubožna, in dolžnost javnosti je, da jo preskrbi. Nikakor pa ni prav, da se pusti umobolno revno begati ljudi s svojimi fantazijami.

Ob službo in kruh. Organista in cerkovnika v Dolenjem Logatcu je župnik Lavrič odsvolil iz službe. Neki član katoliškega izobraževalnega društva je bil organista obdoližil, da je neko dekle fotografiral v Evinem kostumu. Ker je doslej Nacktkultur nemška speccjaliteta, a v Logatcu še ne udomačena, je župnik seveda organistu odpovedal službo. Organist pa si je svest, da se mu je zgodila krivica, in ko je prišel na sled človeku, ki je o njem raznašal omenjeno govorico, ga je tožil. Toženec je pred sodiščem vse preklical, na kar mu je organist odpustil. Kakor se kaže, so res obrekovanja pripravila organista ob službo in kruh.

„Sokol“ v Radovljici priredi v soboto, dne 23. januarja, v prostorih brata Kunstlja svojo plesno veselico. Pri plesu svira godba c. in kr. pešpolka št. 17. Vstopnina za osebo 2 K. Prijatelje društva, katere smo pri razpošiljanju vabil možno vsled neljube pomote prezrli, prosimo, da nam oprostite, in smatrajo to prošnjo za oprostitev ob enem kot iskreno vabilo.

V „Zdraviškem domu“ na Bledu bo 24. t. m. plesni večer, degar čisti prebitek je namenjen za ustanovitev športnega kluba na Bledu. Vstop je dovoljen samo povabljenim

in po njih vpeljanim gostom. Popoldne istega dne bo od 2. do 4. svirala vojaška godba na drsališču na jezuru.

V Celju pekari Piše se nam: Celjski zlatinar Almoslechner, velik Nemeč, napovedal je konkurz. — Tudi pri nekaterih drugih tvrdkah, ki Slovence poznajo le ta čas, kadar jim nosijo denar, bode v doglednem času počilo. — Vidi se, da bojkot Slovencev kolikor toliko — učinkuje!

Tečaj o kletarstvu se priredi za vinogradnike v času od 3. do 8. februarja na deželni sadjarški in vinorejski šoli v Mariboru. Število udeležencev je določeno na 20. Vsak udeleženec ima plačati 10 kron prispevka.

Vabilo k Ciril-Metodovi slavnosti v Ptuj je povzročilo škandal in roparske napade Nemecev in je torej kaznivo, tako je približao večeraj utemeljeval o. kr. sodni dvor mariborski svojo razsodbo, v kateri je obsodil trgovca Haveleka iz Ptuja, ker je imel 11. septembra 1908 to vabilo v svoji izloži.

Ptujski izgredi pred prizivnim sodiščem. Kakor smo poročali svoj čas, je obsodilo ptujsko sodišče radi pretepanja Slovencev 13. septembra v Ptuj flozeta Bratančiča na 40 K, visokošolca Kasimirja na 30 K, Korlčka Linhartja na 8 dni zapora. Ker so vsi vložili prizive, je razpravljalo o tem mariborsko okrožno sodišče. Bratančič priziv je zavrnilo, Kasimirja oprostilo, obsodbo Linhartova pa razveljavilo in odredilo novo obravnavo pred ptujskim okr. sodiščem.

Napredca zmagaja. V Brestovcu pri Rog Slatini so pri zadnjih občinskih volitvah zmagali na celi črti naprednjaki.

Strašno hudočelstvo se je zgodilo v nedeljo v Gornjem gradu. Brata Špeh sta bila poleg svojega očeta v krčmi. Eden izmed obeh bratov se začne pripraviti z očetom. Drugi brat, krepak 22letni mladenič pa brani očeta; to pa tako razjezi prvega brata, da potegne nož, ga za sadi lastnemu bratu v vrat in nesrečnež je bil v par trenutkih mrtev. Orožniki so takoj vkleenili morilca pri mrtvem bratu, ki je ležal sredi sobe v strašni mlaki lastne krvi, jokal je pa nesrečni oče kakor otrok.

Tetke poškode je dobil de laevo Franca Pintariča v lednici nekdanji Franca Zangla v Gornji Radgoni, ko je padel. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Odvetništvo je pustil dr. J. Serneč v Mariboru. Prevzel je njegovo pisarno sin dr. Vladimir Serneč.

Novo sokolsko društvo se ustanovi v St. Jurju ob Južni železnici.

Napad. Hlapca Pavla Podornika v Petrovčah so brata Forstner iz Ponikve in Andrej Supper iz Velikih Pirešic napadli in tako hudo ranili, da leži v bolnišnici. Napadali so hudi nemškutarji.

Naborno komisije za nelzežbane konje, namenjene armadi, ustanove prih. tedne v Mariboru. Take komisije so se doslej nahajale le na Ogrskem in v Galiciji.

Uboj. Pred Pavličevo gostilno v Velikem Obrežu pri Brežicah je 11. nov. pr. l. nastal propir med pos. sinom Francem Medvedcem in Hrvatom Debojevičem na em in tesarjem Štefco in Molanom na drugi strani, ker je imel Molan sekuro seboj. Pri ravnanju je bila Molanu odvzeta sekira, ki jo je gostilničarka spravila v hišo. Tepeža pa s tem še ni bilo konec. Debojevič je vsled pikrih Molanovih in Štefovih besedi pometal ta dva ob tla, ko sta se pa pobrala in stekla, dohitel je Medvedec Štefca in ga s količkom tako udaril po glavi, da mu je počila črepinja in da je v par dneh umrl. Pred celjskimi porotniki je bil Medvedec obsojen na 5 let težke ječe.

Tatvina iz navade. Pred celjskim porotnim sodiščem je bila obsojena na 3 leta težke ječe 37 letna dekla Koker iz Ljubnega, ker je kot stara nepoboljšljiva tatica kradla znova na dveh krajih in odnesla 250 K denarja.

Sad pomemčevalnih ljudskih šol na Koroskem. Sledi list je pisal v Trstu bivajoči sin kroških staršev svoji sestri Anki. Hodil je do 14. leta v šolo na slovenskem Koroskem Liebe Schfester Ana! Ich erlaube mir Dier einige zeilen zu schreiben ich habe die Tage Dier eine Karde geschrieben ich feiss aber nicht ob Du sie bekomen oder nicht? Bei dem fill ich dich auch noch fragen ob du mir schon das geld geschickt hast für Sinz, denn von der Schfester Rosa ist es Schfer zu bekomen und bin auch dort fo ich gefond habe 7¹/₂ fl Schuldig geblieben. Da habe ich fon Fiedor ein abgetragenes Kwandt bekommen und in fer.satz misen lasen bis ich bezalen kam. Den die Rosa had ja gesakt sie gibt mir etwas das und fas Du mir sen-

den first leider aber hald sie das geld imer surik das du mier sendest bis suletzt mier die Hausfrau kündigen drum glaube mier das ich schon 3 folle Monate nicht einmal 5 fl fer.dient habe, fader haben wier zum neien jahre brod gehabt haben, habe von der Rosa gebeten fo sie mir auch fersohbrochen hadet aber ein halb Kilo kient sie mir zu fajfertagen gegeben had, ich ferlange ja nichtz fon ihr aber der Kinder zu lieb hadet sie mier 5 Kilo mehl geben kehuen, aber der budl sol ich innen sein und uochher ferdet es mier doch forgeschmissen Alles fo ich mehr hunger leidet mit meinen Kindera glaube mier sioher. Am liebsten ferd es mier fon du an unsere Hausfrau senden mehdest Gttlod sient fier gesund nur die arme Kati is eifers marod und ist sehr schafch nachdem ich nicht so gude norung ihr geben kan liebe Ana fen es dier meglich ferdet und an uns für ein leib Brod schiefen gentest es komt das ganze auf ein gulden sonst kan ich dier schreiben das die Rosa aussiegen ferdet am 1. Februar in die Petersgasen nochmals bitte ich dich. Grus an dich fon uns Allen ferbleibe dein Bruder Karl M.

Izgnila je 12letna Ema Prašnik iz Celovca. Napotila se je baje proti Baljaku.

Budo pomanjkanje vode je v celovski okolici.

Obesil se je v Gorici na Placuti 57letni ljudskošolski učitelj Anton Berlot iz Foljana v Furlaniji. Prišel je v Gorico ter prenočil pri sestri Z utraj so našli obesenega na oknu. Zapustil je ženo in več otrok Kaj ga je pravzaprav gnalo v smrt, se ne ve. — Obesiti se je hotel isti den tudi na Placuti v Gorici neki pijanček po imenu Vid Jug, pa so hitro opazili njegovo nakano ter ga rešili.

Vlom. V Fernetiču pri Sežani so neznaani tatovi vlomili pri gostilničarju Perhinku in odnesli za 600 K vrednosti.

Ziradi pisančevanja je zblaznel v Trstu 36letni strugar Benjamin Rotershek.

Strel iz samokresa. Ko je šla v nedeljo zvečer 19letna delavka Amalija Počkaj v Trstu z ljubimcem in prijateljem domov, pristopil je le njej ne-nanec in želel z njo govoriti med štirimi očmi. Ko sta ona dva vprašala, kaj hoče, potegnil je samokres in ustrelil dvakrat. K sreči ni nikogar zadel. Na begu je na to ustrelil še dvakrat z istim uspehom.

Na ženitovanjskem potovanju aretiran. V Trstu so zaprli 31letnega trgovskega uradnika Pavla Nurgerja z Dunaja. Oženil se je v soboto in z nevesto napravil popotovanje v Trst, kjer sta živela v enem najboljših hotelov. Istočasno z mlado ženo je pa Nurger vzel s seboj z Dunaja tudi 2500 K denarja, ki si ga je na neprav način prilastil. Zato so ga zaprli. Nurger je tako hudo jetičen, da so ga kot kaznjence prepeljali v bolnišnico.

Slovensko akademično društvo „Ilirija“ v Pragi. III. redni občni zbor slovenskega akad. društva „Ilirija“ v Pragi se vrši dne 22. januarja ob 8 zvečer v prostorih „U Pokorných“ Ječná ul. Slovanski gostje dobrodošli.

Dohodki avstrijskih državnih železnic leta 1908. Na državnih in od države na lasten račun upravljanih železnicah v Avstriji se je preteklo leto prevozilo 61,508.800 potnikov, ki so plačali 87.571.900 K voznine, od 44.081.900 ton tovarnega blaga je bilo pa 244.990.700 K dohodkov. Vsi dohodki znašajo torej 332.562.600 K ali za 14.618.774 K več od prejšnjega leta. V odstotkih izraženo so znašali dohodki 459%, več od leta 1907, ko so znašali 7-62% več nego leta 1906.

Cherchez le femme. V neki gostilni v Zagrebu je bila v nedeljo zelo vesela družba. Sicer je znano, da se v tisti gostilni dogode hudi pretepi, a se shajajo v njej tudi veseli ljudje prve vrste. V nedeljo je bila v tisti veseli družbi tudi lepa dekla, ljubica mizarskega pomočnika Metoda Jegušta. Kmalu se je za gledalo v to krasotico bistro oko infanterijskega korporala in Marsov sin je sklenil, da si ta biser osvoji. Pri tem osvojevanju je pa prišlo med korporalom in Jaguštom do hudoga konflikta, v katerem je slednji podlegel. Korporal je nasprotnika najprej telebnil s steklenico po glavi, da se je zgrudil po tleh, nato pa potegnil bodalo in usekal z njim Jagušta po obrazu, da je bil hipoma ves krvav. Mizar je odšel v bolnišnico, korporal pa zapustil lice mesta kot zmagovalac s svojim plenom, ki mu je rade volje sledil... Če je pa srce ustvarjeno tako!

Grezo vitomesurjenje. Na Hrvaškem vladajo zoper napredno časopisje naravnost strašne razmere. Menda je prav dober dokaz to, da ima torkov „Pokret“ na prvih treh straneh samo 67 vrstic teksta, vse drugo je konfiscirano! Tudi četrte in pete strani je pol bele.

Ustna voda je potrebšcina, za katero izda slovensko občinstvo leto za letom ogromne zasluzke — tuje o. m. Zapeljani po kričavih reklamah vsakovrstnih nemških listov, kupujejo Slovenci tuje izdelke, dasi imamo vsaj enakovredno, če že ne boljše domačo ustno vodo. Ta domači izdelek, ki se lahko meri z najdražjimi tujimi izdelki, je „Euodin“, se dobiva v lekarni Trnkoczy v Ljubljani kakor je razvideti iz inserata.

Neusmiljeni ljudje. Snoči se je nudil občinstvu na Mestnem trgu mučen prizor. Pritekel je bil po trgu namreč že ves izmučen pes, kateri je imel na repu navezan nekak mehur in bolj ko je žival tekla, bolj je mehur poskakoval, česar se je pes tako bal, da je bežal, kar je mogel. Če bi se jih onemu neusmiljenču naložilo 25 krepkih, bi ne bilo nič preveč.

Zatekel se je večeraj najhen, črn psiček, kateri naj se odda pri trgovcu g. Petru Sterku na Starem trgu št. 18. Potepneček čuje na ime »Murček«.

Tajinstvena mrt. Snoči je mešetarjeva žena 49letna Marija Pengretova v svojem stanovanju na Radeckega cesti št. 2 nenadoma umrla. Ker sta se z možem, oba nekoliko nadelana, preje pripravila, je vsled tega na lice mesta došla policijska komisija moža dala začasno pripreti. Ker pokojnica ni imela nobenega vidnega znaka kake poškode, jo bodo raztelesili in bodedo o uspehu poročali jutri.

Delavsko gibanje. Večeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 10, v Bregene pa 30 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Gospod Fran Sešark je našel manjšo svoto denarja. — Solski učence Vinko Ljubič je našel skoraj še nove drslike. — Na južnem kolodvoru je bil izgubljen, odnosno najden dežnik, samovar in črn muf.

Uradne vesti 20 februarja bo pri okrajnem sodišču v Kranjski gori ob pol 11. dop. dražba zemljišča vl. št. 423 kot. noč. Jesenice (vrtna parcela št. 309/51). Nepremičnini je določena vrednost na 1400 K in najmanjši ponudek znaša 933 K 33 h — Franc Benko, 55 let star, občinski ubožec iz Trnovca pri Ilirski Bistrici se je dejal pod oskrbstvo radi bedosti. Oskrbnik je Jožef Urbančič tam. — V register odd. A pri tuk dež kot trg. sodišču se je vpisalo: Radomir, Janez Šarc in drugovji, opekarna. Družbea oblika: javna trgovska družba s početkom od 1 aprila 1907. — Pri okrožnem sodišču v Novem mestu je zasesti mesto pisarniškega pomočnika (z dnevnico 250 K. Prošnje je vlagati do 6 februarja pri predsedstvu tega sodišča. — Na petrazrednici v Loškem potoku se odda učiteljsko mesto. Prošnje je vlagati do 20. februarja pri okrajnem šolskem svetu v Kočevju. — V register odd. A pri dež. kot trg. sodišču v Ljubljani se je vpisalo: Zadvor, Romano Vidoni, opekarna.

Orobnje novice.

— Nemei proti slovanskim delavcem. Pruski industrialci in veleposelniki so sklenili, da bodo sukcesivno odpustili iz službe vse slovanske delavce, ki so doma na Avstrijskem. Za poljedeljska dela naroče po leti Madžare in Italijane.

— O sinu kralja Milana. O nezakonskem sinu kralja Milana — Krističu — smo poročali, da je pobegnil iz Pešte v Pariz, ne da bi plačal svojega računa v hotelu. Sedaj javljajo madžarski listi, da je Kristič še vedno v Pešti. Milan Kristič je prosil cesarja, da bi bil sprejet v avstrijsko vojaško službo, in je dobil te dni rešitev, da se ugodi njegovi prošnji.

— Princeza pod obtožbo radi sleparstva. Princeza Luiza Koburska, hči belgijskega kralja Leopolda, je napravila več umazanih dolgov pri raznih obrtnikih v Ahenu. Ti so jo sedaj ovadili sodišču radi sleparstva.

— Koliko je napravil potres škode? Kakor javljajo iz Rima, je po uradni cenitvi potresna katastrofa v južni Italiji povzročila 2 milijardi lir škode.

— Run na hranilnico v Reki. Iz komunalne hranilnice na Reki so vlagatelj jeli dvigati svoje prihranke. Razširila se je namreč vest, da je hranilnica izgubila velike svote vsled potresa v Siciliji. Tekom treh dni je bilo dvignjenih okoli pol milijona kron.

Književnost.

— »Slovenski Pravniki« ima v št. 11. in 12. XXIV. letnika to-le vsebino: 1. 1848—1908. 2. D. F. M.: Socialni pomen §-a 246 o. d. z. in sorodnih določeb. 3. Stefan Lapajne: Važne odločbe upravnega sodišča od l. 1876. do l. 1906. III. Bogočastje. — Konfesija otrok. IV. Bogočastje. —

Pokopališče. V. Bogočastje — splošno. VI. Bolniška blagajna. VII. Domovinsko pravo. 4. Iz pravosodne prakse. Civilno pravo. a) Kaka tožba pristojna dolžniku, ki trdi, da je naročil drugemu, naj doseže zanj pri upniku popust, ta drugi se res z upnikom poravnava, toda si da na svoj račun odstopiti celo izvršilno terjatve, katero potem uveljavlja proti dolžniku? — Če je možna storitvena tožba (na pobot ali izknjižbo delne terjatve), tedaj je ugotovitvena tožba (na neobstoju delne terjatve) nedopustna. Izvršba s prisilno osnovo in vknjižbo zastavne pravice ni že dognana, marveč še le opravljena. b) Odškodnino radi neizpolnitve pogodbe je moči po §-u o. d. z. zahtevati, četudi izpolnitve ni absolutno nemožna postala, da je le zadržanje nasprotnega pogodnika ovrtlo izpolnitve pod dogovorjenimi pogoji. c) K pojmu »hiše« ter »posestva na kmetih in zemljišča« po §-u 151 izvrš. reda. d) S podelitvijo domika jenja prisilna dražba na nepremičnine; zato niso izvršilni stroški tisti, ki narastejo zahtevajočemu upniku po tem času. Kazensko pravo. Učin hudočelstva goljufije po §-ih 197, 199 e) kaz. zakona je podan tudi tedaj, kadar se odstrani mejne znake vpricho mejaša, samo da se to ni zgodilo kakor nadaljevanje sporazumne ureditve meje zgolj v demonstrativnem namen. 5. Izpred državnega sodišča. O zahtevkih tretjih oseb proti občnam zaradi povračila oskrbnih stroškov tja pristojnih ubožcev je razsojati rednim sodiščem in sicer tudi tedaj, če je razsodba o teh zahtevkih odvisna od javnopravnega vprašanja, ali bi morala občina po zakonu priskrbeti izdano oskrbo, oziroma podporo. 6. Književna poročila. 7. Razne vesti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Predsedstvo državnega zbora pri cesarju.

Dunaj, 21. januarja. Cesar je danes sprejel predsedstvo državnega zbora. Podpredsednika Pogačnika je cesar vprašal: »Ali ste tudi Vi član kranjskega deželnega zbora?« Pogačnik je to potrdil, na kar je cesar pripomnil: »Deželni zbor je izvršil mnogo pomenljivih del.« Pogačnik: »Ker je borba za delno volilno reformo tako dolgo trajala, je bilo sedaj treba pospešiti delo.« Cesar: »Kako sodite, ali bo bodoče zasedanje mirno?« Pogačnik je odgovoril, da se je nadejati, da bo tudi bodoče zasedanje deželnega zbora mirno.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 21. januarja. Zbornica je danes glasovala o nujnih predlogih poslancev Buřivala, Neumanna in Kindermanna. Nujnost vseh predlogov je bila odklonjena, vendar pa sta prva dva češka predloga dobila navadno večino 34 glasov, kar je zelo značilno. Nemški socialni demokrat je so pred glasovanjem odšli iz dvorane, kar je med nemškimi poslanci vzbudilo silno nevoljo.

Aneksijski odsek.

Dunaj, 21. januarja. Aneksijski odsek je volil za svojega predsednika bivšega ministra dr. Pačaka, za poročevalca pa poslance dr. Kreka in dr. Pattajja.

Belarjevo mesto se razpiše.

Dunaj, 21. januarja. Vodja naučnega ministrstva Kančera je poslanec Hribarju obljubil, da se vsled Belarjevega imenovanja izprazneno mesto za kemijo na ljubljanski realki razpiše, kakor je predpisano.

Češko - nemške konference odgodene.

Dunaj, 21. januarja. Ministrski predsednik baron Bienerth je izjavil, da so češko - nemške konference odgodene na nedoločeno čas.

Poslanec Hribar pri finančnem ministru.

Dunaj, 21. januarja. Poslanec Hribar je bil danes pri vodju finančnega ministrstva Jorkasch-Kochu in pri sekijskem načelniku v tem ministrstvu, da intervirna za delajšav za manjše žgalnice suhil čespej. Oba sta mu izjavila, da se mora z Ogrsko dogovoriti neka prehodna doba. Poslanec Hribar je zahteval, da bi ta prehodna doba trajala od 1. septembra ne samo za manjše žgalnice, marveč tudi za one trgovce, ki imajo še nakopičene velike množine suhil čespej.

Aneksijski odsek.

Budimpešta, 21. januarja. Danes so prispeli semkaj skoro vsi hrvatski delegati, da se udeležijo razprave o državnozbornski volilni reformi.

Za otroke
Kufeke
in odrasle
Pre avtoritete tuzemstva in inozemstva priporočajo Kufeke kot najboljše živilo proti bjevanju, driski, črevesnemu katarju itd.

Ustna voda „EUODIN“
 Specijalite za kadike.
 Glavna zaloga lekarna 4813 5
 Ob. pl. Trnkoczy v Ljubljani.

Žitne cene v Budimpešti
 Dne 21. januarja 1909.
 Termin.
 Pšenica za april 1909 za 50 kg K 12-73
 Pšenica za oktober 1909 za 50 kg K 11-84
 Rž za april za 50 kg K 11-03
 Koruza za maj za 50 kg K 7-25
 Oves za april za 50 kg K 8-57
 Efekt v. 5 vin. višje.

Meteorološko poročilo.
 Srednja večerajšnja temperatura 0,6°
 norm. - 23°. Padavina v 24 urah 0,0 mm.

Januarja	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
20.	9. zv.	742,5	0,3	sl. szah.	oblačno
21.	7. zj.	742,1	-3,9	sl. svzhod.	jasno
	2. pop.	742,0	1,4	brezvetr.	

+ 383
 Preminul je včeraj zvečer naš ljubljenski sinko
Milanček
 v nežni starosti 2 let.
 V Ljubljani, 21. januarja 1909.
 Žalujoča rodbina inženjer Zajčeva.

+
 Naša članica, gospodična
Julija Knavs
 je danes po dolgotrajni bolezni preminula.
 Pogreb se vrši v petek, dne 22. t. m. ob polu treh popoldne iz hiše žalosti, Vogelne ulice št. 1.
 Ob odprtju gomili žaluje podpisano društvo
 Bodi ji blag spomin! 382
 V Ljubljani, 20. januarja 1909.
Društvo odvetniških in notarških uradnikov
 za Kranjsko v Ljubljani.

+
 Žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prebitko vest, da je naša iskreno ljubljena hčerka in sestra, gospodična
Julija Knavs
 danes ob 5. uri popoldne po dolgotrajni bolezni previdena s tolažili vere v starosti 28 let mirno preminula.
 Pogreb drage pokojne se vrši v petek 22. t. m. ob polu 3. uri popoldne iz hiše žalosti Vogelne ulice št. 1 na pokopališče k Sv. Križu
 Bodi ji prijazen spomin!
 V Ljubljani, 20. jan. 1909.
 381 **Žalujoči ostali.**

+ 380
 Tužnim srcem naznanjamo vsem prijateljem in znancem prežalostno vest o nenadomestni izgubi ljubljene soproga, ozir. brata in strica, gospoda
Josipa Rihtar
 ki je po kratkem, hudem trpljenju, 20. januarja t. l. ob polu 1. popoldne mirno zaspal v Gospodu.
 Zemski ostanke dragoga pokojnika bodo v petek, 22. t. m. ob 4 popoldne v mrlišnici pri Sv. Krištofu slovesno blagoslovljeni in pokopani na pokopališču pri Sv. Križu.
 Svete zadušne maše se bodo služile v raznih cerkvah.
 Prosi se tihega sožalja.
 Ljubljana, 21. januarja 1909
 Brez vsakega posebnega obvestila.

Elegantna 245-4
mesečna soba se takoj odda.
 Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Učenec
 mešane stroke želi službe.
 Več se izve v upravnishvu „Slov. Naroda“.
 374-1

Prodajalko
 spretno v manufaktorni stroki sprejme
A. Bole v Postojni. 316

Kupim že rabljen pisalni stroj
 Ponudbe pod „pisalni stroj“
 poste restante Ljubljana. 371-1

Zastopnik
 z večletno prakso, dobro vpeljan po Gorenjskem, Koroskem in Primorskem, z gotovimi odjemalci, želi premeniti svoje sedanje mesto. 318-2
 Blagohotne ponudbe pod „zastopnik“ poštno ležeče Gorica.

Valjčni mlin
 Radeče pri Zidanem mostu
 priporoča svoje bogate zalogo
moke
 vseh vrst, po najnižji ceni; to je edino narodno podjetje v tej stroki na Dolenjskem. Cenik se dopošlje na zahtevo franco. 375-1
Anton Polanc
 lastnik valjčnega mlina.

Fotografski atelije
 z velikimi postranskimi prostori, le v najprometnejšem delu mesta, se vzame v Ljubljani v najem.
 Ponudbe **S. Segalju, Trst, Borzaj trg štov. 7.** 379

©. kr. avstrijske državne železnice
Izvleček iz voznega reda.
 Veljaven od 1. oktobra 1908 leta.
Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
 1-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, 1. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Prago.
 7-07 utraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
 9-26 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.
 11-28 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.
 1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
 3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.
 7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
 7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.
 10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).
Odhod iz Ljubljane drž. kolektor:
 7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
 2-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.
 7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.
 0-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)
©. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Učenca
 za tapetniško stroko sprejme takoj
 Friderik Pešina, tapetnik v Ljubljani, Solenbargove ulice 6. 32-2
Elegantno
stanovanje
 v villi
 s 4 sobami, verando in pritliklinami se odda za februarjev termin v Murških ulicah štov. 17. 376-1
 Poizve se pri Filipu Supančiču, stavbniku na Bleiweisovi cesti 18.

Resna ženitna :-: ponudba :-:
 Kot Slovenec želim dobiti Kranjico ali Hrvatico za ženo. Star sem 36 let, samec, lastnik 80 oralo velikega posestva, gostilne in mesarije v nekem spodnještajerskem trgu ob železnici.
 Pogoj zakona 2:000 K do 30000 K gotovine, ki se zastavopravno zavaruje, starost ne čez 30 let, veselje do gostilne in gospodinjstva
 Resne ponudbe s sliko po naslovom „A. V. L. svoji h svojim“ na upravnishvo „Slov. Naroda“.
 315 2

Čistilo za čevlje
GLOBIN
 daje
najlepši blesk
 ohrani usnje mehke in
 in celo. 1190 9 5 II
 Zahvalujte izvorno GLOBIN Fritz Schulz jun. d. d.

Fotografski atelije
 z velikimi postranskimi prostori, le v najprometnejšem delu mesta, se vzame v Ljubljani v najem.
 Ponudbe **S. Segalju, Trst, Borzaj trg štov. 7.** 379

Naznanilo.
 V ponedeljek, dne 25. januarja t. l. ob 11. dopoldne se bo razpredajal po parcelah oni, ob državni cesti ložeči dol grajščinskega gozda
„Brinjev grič“
 ki je ločen od grajščinskega gozda. Določena bo minimalna cena in dotične parcele se oddajo proti gotovini onemu, kateri bo največ ponudil.
 Gozd si lahko ogledajo v soremstvu gozdnega osebja kupoi in sicer: od 20. do 24. januarja med 11. uro dopoldne in 4. uro popoldne.
 Na dan dražbe se zberejo kupoi ob 11. uri dopoldne ob cesti Podkraj do gozdarske hiše „Ruzička“, na jugozapadni strani „Brinovega griča“.
 Na istem prostoru bo čakal grajščinski uradnik na kupoe, ter bo dajal pojasnila in sicer od 20. do 24. januarja.
 V Vipavi, dne 14. januarja 1908. 267-2
Gozdno oskrbnishvo barona M. Levetzow.

Št. 49. Razpis dopolnilnih volitev 378-1
 za trgovsko in obrtnishko zbornico v Ljubljani.
 Podpisana volilna komisija daje volilcem trgovske in obrtnishke zbornice v Ljubljani na znanje, da se bo pred volilno komisijo vršila volitev ali z ustnim glasovanjem ali z osebnim oddajanjem napisanih glasovnic
28. januarja 1909, od 9. dopoldne do 3. popoldne v prostorih trgovske in obrtnishke zbornice v Ljubljani, Šolski drevored 2, l. nstr.
 Ob 3. popoldne se bo glasovanje končalo.
 Volitev se vrši javno. Volilcu se daje, kakor že zgoraj omenjeno, na izvalo, da voli ali a) ustmeno, ali b) da svoje može na glasovnici napisane osebno poda volilni komisiji, ali c) da s svojim imenom podpisano glasovnico pošlje c. kr. volilni komisiji ter obenem odda oziroma priloži izkaznico. Ta odposlatev se sme izvršiti po c. kr. pošti ali s posebnimi poslanci.
 Glasovnice se smejo odprte ali zaprte oddajati ali dološiljati. Na zaprtih glasovnicah mora biti zunaj zapisano ime volilčeve.
 Tisti volilci, ki volijo tako, da dološiljajo napisane in podpisane glasovnice, morajo svoje glasovnice z nakaznicami vred tako poslati, da jih najkasneje do
28. januarja 1909, do 3. popoldne
 dobi c. kr. volilna komisija v Ljubljani.
 Po preteku tega časa, določenega za osebno oddajanje glasov, se bo takoj pričelo s štetjem glasov. Na glasovnice, dospеле med štetjem glasov, se ne bo nič oziralo.
 Zgoraj navedene tiskovine (izkaznice, glasovnice, razpis volitve), kakor tudi vse vloge volilcev na volilno komisijo se pošiljajo po pošti poštneinoprosto, ako imajo na adresi pristavek: „V volitvenih zadevah trgovske in obrtnishke zbornice v Ljubljani.“
 Volilci I. volilne kategorije trgovskega odseka dobe rujavne glasovnice in volijo dva prava člana.
 Volilci II. volilne kategorije trgovskega odseka dobe modre glasovnice in volijo dva prava člana.
 Volilci III. volilne kategorije trgovskega odseka dobe rumene glasovnice in volijo dva prava člana.
 Volilci I. volilne kategorije obrtnega odseka dobe zelene glasovnice in volijo enega pravega člana.
 Volilci II. volilne kategorije obrtnega odseka dobe rdeče glasovnice in volijo dva prava člana.
 Volilci III. volilne kategorije obrtnega odseka dobe bele glasovnice in volijo štiri prave člane.
 Volilci IV. volilne kategorije obrtnega odseka dobe višnjeve glasovnice in volijo dva prava člana.
 Vsaka volilna kategorija voli sama zase njej pripadajoče število pravih članov. Opozarja pa se tu posebno, da se smejo volilci, ki imajo volilno pravico v enem odseku, voliti v vseh kategorijah tistega odseka.
 Daljnji pouk je v razpisu volitve, ki se dostavi vsakemu volilcu.
C. kr. volilna komisija za trgovsko in obrtnishko zbornico
 v Ljubljani, dne 18. januarja 1909.
 Predsednik:
Kulavics I. r.

Č. gg. ženini in neveste
 Največja in najbogatejša tovarniška zaloga pravih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine.
 Razpošiljam na vse kraje sveta, kakor: ure, verižice, prstane, uhane, zapestnice, namizne oprave in okraske, šivalne stroje itd.
 Cene najnižje.
 Se priporoča za obilni obisk in naročila z velespoštovanjem 289-2
Fr. Čuden, Ljubljana, Prešernove ulice
 urar in trgovec, delničar švicarskih tovarn ur „UNION“.
 Naslov zadostuje: **Fr. Čuden v Ljubljani.**
 Ceniki s koledarjem tudi po pošti zastonj.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. 14-8
 Podružnica v Spiljetu. Podružnica v Celovcu. Podružnica v Trstu.
 Del. glavica K 2.000.000. Stritarjevo ulice štov. 2. Rezervni fond K 300.000.
 sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih
4 1/2 %
 Kupuje in prodaja srečbe in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnom kurzu.

Stanovanje

obstoječe iz dveh sob in kuhinje itd se odda za februarjev termin na Sv. Jakoba trgu št. 2 v Virantovi hiši.

309-2

Prednosti
Santa Elena jamajskega ruma

Finost
nežen vonj
Izborna kakovost.

4642-8

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles

prejem koles za emajliranje, poniklanje ter popravila

solidno in ceno. 360-2

Karel Čamernik

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Modni salon

Častitim damam priporoča

: klobuke :

le najfinejšega okusa

Jda Škof - Vanek

:: Pod Trančo. ::

Žalni klobuki vedno pripravljene. Tako tudi venci s trakovi in razne cvetlice, doma izgotovljene.

Kupim

železno blagajno

srednje velikosti. 296-3

Ponudbe blagovolijo naj se pošiljati s ceno na upravištvo tega lista.

Trgovski pomočnik

spreten v mešani stroki, star čez 24 let

se sprejme takoj

pri trdki 252-2

Iv. Stöckl

Stari trg pri Rakeku.

Vsakovrstne krasne

razglednice

posebno primerne

za šaljivo pošto pri različnih društvenih priredbah

se napredaj

po izredno znižani ceni

v

„Narodni knjigarni“

Jurčičev trg.

Pletilni stroj

št. 11, dobro ohranjen, z odjemalci, se cenó prodá. 310-2

Poižve se na Dunajski cesti 29, II. nadstropje.

Gostilna

„Pri Bobenčku“ na Glincah

s novo urejenimi prostori, acetilensko razsvetljavo in lepim vrtom s koncepcijo vred se odda zaradi bolezní takoj ali pozneje v najem.

Istotam se odda tudi

prodajalnica, več stanovanj in delavnica.

Več se izve na Glincah št. 37 pri Ljubljani. 4068-4

Gostilna

se odda v najem ali pa pod ugodnimi pogoji tudi prodá. Hiša je na dobro idočem kraju tik postaje Podrožice na Koroškem. Plača po dogovoru. Več pove lastnik gostilne Fr. Kobenter, št. Jakob v Rožu.

Stavbišče

obstoječe iz gozda, njiv in travnikov, s hišo in gospodarskim poslopjem, pripravno za celjskega, voznika,

se prodá.

Več pove Fran Petschuch v Celju. 225-5

Zahtevajte zastoj

in franko moj veliki, bogato ilustrirani katalog s preko 300 slikami vseh vrst nikljastih, srebrnih in zlatih ur, dalje vseh vrst solidne zlatine in srebra, glasbil, jeklenega in usnjatega blaga, kadinskih priprav itd. po izvirnih tvorniških cenah.

Nikljasta ura remontoarka	K	8.50
Sistem Roskopf pat.	"	4.-
Švicarska izvirna Roskopf pat.	"	6.-
Registr. Adler Roskopf nikljasta remontoarka na s dro	"	7.-
Goldinasta remontoarka s kolešjem „Luna“ in dvojnimi pokroveci	"	9.-
Srebrna remont s kolešjem „Gloria“ odprto	"	8.40
Srebrna remontoarka z dvojnimi pokroveci	"	12.50

Srebrna oklopna verižica z obročkom na vzmet, 15 gr teže 26.
Ruska tulška nikljasta remontoarka s kolešjem „Luna“ K 1.50, ura s kukavico K 8.50, budilnica K 2.90, kuhinjska ura K 8.-, schwarzwaldska ura K 2.50.

Za vsako uro 3 leta pisarnega jamstva. Zamená dovoljena ali denar nazaj. Prva tvornica za ure Ivan Konrad, c. k. dvorni dobavitelj, Most št. 667, Češko

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Stritarjeve ulice šte. 2

sprejema zglasila na razpisano

subskripcijo nove 4 1/2 % ruske rente iz leta 1909

po originalnem kurzu kron 89.25 za 100 K nominale.

Subskripcija se vrši v petek dne 22. januarja t. l.

Naročila iz dežele prosimo izvršiti brzojavnim putem najpozneje dne 22. t. m. do 6. popoldne.

V Ljubljani, dne 20. januarja 1909.

377

Ljubljanska kreditna banka.

Na debelo in drobno po nizkih cenah priporočam svojo begato založeno

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kramarskim blagom in pleteninami.

Devocionalije

in vse vrste blaga za božja pota.

Tvorniška zaloga kranj. glavnikov.

Anton Skof

Ernest Jevnikarjev naslednik

Dunajska c., v hiši gostilne št. 6

Trgovina na drobno

FRANC KSAV. SOUVAN

je združena do otvoritve novega lokala

z detajlno trgovino

v Pleiweisoyi hiši, Mestni trg 24.